

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Negyedévre 1 > 50 >
 Helyben na. noz. aordva:
 Egész évre 8 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Negyedévre 2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáca u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására, vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, május 10.

Alku a mi bőrünkre.

A király Bánffy és Badeni miniszterelnököket, valamint Bilinszky és Lukács pénzügyminisztereket közös kihallgatáson fogadta.

A kihallgatásról megígérték a kormányok, hogy titokban fogják tartani, de annyi kiszivárgott, hogy Bánffy 33·2% kvótát kész fizetni a közös költségekre.

Ezt az újabb kvótát pedig a Láng Lajos titokban tartott számításai eredmények tartják.

Jobbra fordult az áldozattal a »tartáhatatlan helyzet?« Egy cseppet sem. Badeni legnagyobb ellenségeinket választotta be a kvóta bizottságba, s közülök az engesztelhetetlen Beert tette előadóvá. E bizottság mereven ragaszkodik a 42·6%-hoz, s ebből semmit sem szándékozik engedni. Az 1·8% felemelés tehát a mi részünkről nem javít a helyzeten, de letagadhatlan preczédemst képez arra, hogy a kvóta bizottságunk számításai daczára is, ime fel lehet emelni a kvótát.

Nagy hiba volt Bánffy részéről ez engedmény. Ez által le lépett a jog és számítás alapjáról s elvben és tényleg megmutatta hajlandóságát a magasabb arány fizetésére.

Kár volt magunkat ily gyengéknek mutatni, mikor Ausztria úgy is kemény gyerekeknek látszik.

Odaát ugyanis nagyot fordult a politikai felfogás. Ott talán még jobban óhajtlák a kiegyezés felbontását, mint nálunk.

Utóbbi időben ugyanis a nemzetiségek nagy tért hódítottak maguknak Ausztriában. A cillii gymnasium viharos tárgyalása a szláv elem, a cseh nyelvű rendelet a csehek befolyását tüntette fel mindnyájunk előtt. E nemzetiségek a számtalan párt frakciók melleit most erősebben érvényesülhetnek odaát, s ők ámbicziójuknak szabad tért engednek. Szeretnék, ha felbomolnék a kiegyezés, mert azt hiszik, hogy így eltemetik a dualizmust is és megalkothatják az álmodott cseh birodalmat, legfeljebb oly viszonyban Ausztriához, mint aminőben Magyarország van.

Ezért követelnek vakmerően és jogtalanul, ily horribilis kvóta emelést, mert ettől várják azt a zavarost, melyből álmik tárgyát kihalászhatják.

Azért mondjuk újra, hogy rossz politika most a kis ujjunkat nyujtani, ha az egész kezünket nem akarjuk oda adni, mert kevéssel nem elégesznek ezek meg, sokat pedig lshetetlen adnunk.

Itt csak vas következetesség segíthet. Fenntartani a bizottság számítása alapján a jogos kvótát és épp úgy nem engedni a jogos visszautasításból, mint odaát nem engednek a jogtalan követelésből.

S ha erre az alapra állana a magyar törvényhozás, úgy tekintélyünk benn és kint nagyban emelkednék, s mert a korona feltétlen hiva a dualizmusnak, azt Magyarországgal fenn is tudná tartani, akár egész Ausztria ellenkezése daczára is, ha nekünk éppen olyan delectációt okoz az eddigi állapot. Igaz ugyan, hogy ily körülmények között a Bánffy kormány, — mely már ígéretekkel lekötötte magát — megbuknék, de hát azt hiszem, hogy ezt inkább a bevétel, mint a kiadás rovatóba írják.

Csakhogy ehhez erős önértzet kellene, önértzet pedig csak ott lehet, ahol mély belátás és biztos ítélő képesség van, Bánffy bárót pedig ilyesmiről soha sem vádolták. Olyanok a kilátások, hogyha meg nem elégszik az osztrák azzal a megígért 33·8%-kal — hát bizony! Bánffy megfogja adni a 42·6%-ot is. Mert ha már 1·8% magától megígért, akkor a többi »magától jövetik.«

Igy folyik az alku s mi semmiért, vagy annál is kevesebbért, a közös ügyért felfelé licitálunk.

Áll az alku — bőrünkre alkuszunk.

P—y.

Inkompatibilitás.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága A p á t h y Péter elnöke alatt tegnapi ülést tartott, a melyen elnök bemutatatta a Ház elnökének hozzá intézett levelét arról, hogy K o z m a István fővárosi tisztviselő Berzeviczy Albert, C h o r i n Ferencz, T ó t h Miksa, D á n i e l Gábor képviselőkre nézve összeférhetlenségi jelentést tett.

A bizottság határnapul f. hó 22. d. e. 10 óráját tűzte ki és erről az érdekeltek értesíteni fognak.

Elhalasztott ülés.

A képviselőház ötödik bíráló bizottságának ma kellett volna elintézni P o n g r á c z Anzelm báró megtámadott mandátuma ügyében kiküldött vizsgáló biztos jelentését, de bizottság tagjai nem jöttek össze és így az ülést elhalasztották.

Az ugodi választás.

Az ugodi választás határnapjául — mint a Veszprémi Hirlap írja — e hó 13-át tűzték ki; ekkor dől el a küzdelem a kormánypárti B a n e r Antal és a néppárti O r b á n János között. A mint a Kossuthék híres függetlenségi elvűségét ismerjük, nem leszünk meglepve egy cseppet sem, ha a minap Borbély Vidor Kossuth-párti jelöltre szavazott választók a pótválasztásnál a kormánypártot fogják boldogítani szavazatukkal.

A Schlauch ünnepélyek befejezése.

— Az ünnepségek epilógja. —

Vasárnap értek véget azok a nagyszabású ünnepségek, melyekkel Nagyvárad aranymisé bibornok püspökét napokon át ünnepelte. Az a nagy fény, melyet e páratlan ünnepélyek szétárasztottak, feledhetlenné tennék városunkban mindenkorra a Schlauch nevet, még akkor is, ha saját tettei nem emelték volna arra a magas polczra, melyen állva hirt, dicsőséget szerzett hazájának, egyházának és nevének.

Egy ország ünnepelte Nagyvárad 50 éves áldozár püspökét, érdemeit elismerték és méltányolták nemcsak a katolikusok, de a más vallás felekezettiek is, kik megtudták különböztetni a nagy emberben a nagy hazafit is, ki vallása érdekeit védve, mindig a haza érdekeit tartotta szem előtt.

Ragyogó dicsőséges pálya zenithjén áll Schlauch bibornok, az ember azt hiszi, hogy már többet elérnie neki nem is lehet, de egy van mégis a mi még növeli e fényes pályát, megfutott pap dicsőségét s ez az, hogy önmaga tette magát nagygyá. Schlauch a »s e l f m a d e m a n c«. Lángész, kitartás és vallásához való ragaszkodás voltak azok a lépcsők, melyeken felfelé haladt s a kéz, amely vezette, Isten keze volt.

A vasárnapi napon az Orsolya zárda rendezett tiszteletére egy kiválóan sikerült ünnepélyt, melyet délben nagy ebéd előzött meg s ezzel az ünnepségek véget értek.

Részletes tudósításunk az ünnep utolsó napjáról a következő:

Mise az Orsolyáknál.

V a s á r n a p reggel a bibornok, bár ünnepélyes, de csöndes misét mondott az Orsolyaszüzek templomában, 8 órakor, hogy a zárda szüzek is részesülhessenek aranymisé áldásában. Ugyanazon ornátusban s ugyanazon egyházi szerekkel misézett, melyekkel egy héttel ezelőtt a nagy templombau s melyeket a káptalan és a papság ajándékozott szeretett főpásztorának. Mise után, mely alatt az udvari papok és Makucz Ernő zárda lelkész segédkeztek, a bibornok bement a zárdába, hol a nagy betegségéből tökéletesen fölépült agg fejedelem aszszony talpra esett rövid beszéddel üdvözölte.

A z e b é d.

Jubileuma alkalmából a harmadik nagy ebédet adta vasárnap a bibornok.

Déli 12 órától kezdve szakadatlanul robogtak a fogatok a püspöki rezidencia kapuja elé. Elsőnek G o l d i s g. kel. püspöki helynök érkezett, majd Laurán kanonok s utánuk mind nagyobb számban érkeztek a vendégek, kiket szeretetreméltó kedvességgel fogadott a biboros házigazda pompás zöld szalonjában.

A rezidencia párját ritkító nagy ebédlője hatásosan volt díszítve virágokkal és déli nővényekkel. Az ablak mellett volt felállítva a főasztal, melyből 4 mellékasztal futott ki. Az asztaloknál a 130 vendég a következőképpen volt elhelyezve:

Ő Eminenciájával szemben ültek:

Dr. Nogáll János, Dr. Laurán Ágoston, Marienescu Athanáz, Blaschke Jenő alezredes, Goldis János, Dobosffy Alajos, Papp János főjegyző, Dr.

Konrád Márk, Dr. Rádl Ödön, Dr. Gedeon László, Mihutz Péter.

Ő Eminenciája balján ültek:

Medvigy Mihály, Juhász György kanonok, Des Escherolles Kruspér Sándor, Wernhardt Pál őrnagy, Urbán Adolf, Cziffra Gerő, Czveck Kálmán, Dr. Grósz Albert, Nagy Ferencz, id. Rimler Károly, Imrik Péter.

Ő Eminenciájával szemben jobbra ültek:

Szabó József, Dr. Molnár Imre, Krüger Viktor, Schmidt Pál őrnagy, Gyurkovits Kornél, Gyöngyössy Lajos.

Ő Eminenciájával szemben balra ültek:

Dr. Sipos Orbán, Kotunovics Sándor, Lausch Károly őrnagy, Hoványi Ferencz, Harmathy Károly.

Az asztal többi ágánál ültek:

Dr. Hoványi Gyula, Hranyiczky Károly, Géczy Lajos, Tóth Imre, Faust Elek, Dr. Bösörményi Géza, Moes Károly, Heringh Sándor, Csobánczy Lajos, Hegedüs Géza, Réz Mihály, Dr. Vueskies Gyula, Andriská Károly, Mayer Antal, Gálbory Sámuel, Dr. Korda Kálmán, Kékuss Vidor, Kecskeméthy Lipót, Papp János gazdasági tanácsos, Sternthal Arthur, Dr. Gram Károly, Szűcs István, Kovács Dénes, Eszenyi Sándor, Stark Gyula, Weidlich István, Kotauschek Henrik, Dr. Fráter Imre, Reismann Mór, Bozóky Béla, Mesterházy Imre, Dr. Váry Szabó Béla, Kunyhóssy János, Dr. Baróthy Ákos, Muntyán János, Zerlike Emil, Dr. Propper János, Huzella Gyula, Hartmann József, Busch Dávid, Rees Emil, Jablonszky Emil, Jelinek Ferencz, Janky József, Nagy Gábor, Frankó Emil, Serényi Gusztáv, Erdélyi József, Guttman József, Dr. Friedlander Sámuel, Darvassy Lajos, Kaczián Károly, Bertsey György, Justh Károly, Fetser Antal, Sretkov Konstantin, Falitzky Viktor, Szahlender Károly, Gram Szilvester, Dr. Wimmer Julián, Kenyeres János, Lovassy Andor, Földessy Károly, Czeglédy Sándor, Komlóssy József, Láng József, Nyáry Ignác, Dr. Papp Oszkár, Némethy Károly, Prileszky Pál, Kovács Béla, Gyalokay János, Dr. Schweiger Ede, Ragányi János, Makkay Pál, Kugler Albert, Beczkay Lajos, Miliák József, Dicht Károly, Kiss Elek, Pekaovits Imre, Tóth Márton, id. Rimanóczy Károly, Bordé Ferencz, Szokoly Tamás, Winkler Lajos, Dr. Munk Béla, Bazel Aurél főhadnagy, Beleznay Károly, Karger Sándor.

Az ebéd alatt a 37-ik gyalogezred zenekara a következő zenedarabot adta elő: Herncsírek István karmester vezetésével:

1. *Herncsírek* István: „Magyar népdalok“ Induló.

2. *Zeller* Károly: „Bányalámpások.“ Keringő a „Bányamester“ operette motívumai után.

3. *Rossini*: „Tell Vilmos“ opera nyitánya.

4. *Wetatschek* C.: „Hóféherke.“ Polka française.

5. *Herncsírek* István: a) „Üdvözlő induló“ 4 vadász-kürtre, b) „Hódolati dal“ 4 vadász-kürtre Szerzte és Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspöknek ötvenéves jubileumára legmélyebb tisztelettel felajánlja Herncsírek István.

6. *Gounod* Károl: Nagy ábránd a „Faust és Margit“ című operából.

Zührer C. M.: „Polgár és katona.“ Keringő.

8. *Meyerbeer*: „Fáklyatánc“ Bodur.

Különösen nagy hatást keltettek *Herncsírek* István karmesternek a bibornok jubileumára szerzett darabjai, melyeket 4-4 vadász-kürtös adott elő. Maga a bibornok is igen elismerőleg nyilatkozott az igazi zenei ihlettel megírt darabokról.

A menü a következő volt:

Potage purée de gibier
Esturgeon á la tartar
Rostboeuf á l'anglais garni
Pain de volaille á la régence
Sorbet
Oie nouveau roti Salad
Asperges á la crème
Bouding d' amandes
Glaces
Desert.

A hatodik fogásnál a bibornok s vele az egész vendégség felemelkedett helyéről s állva hallgatta végig az aranymisés főpásztor hatásos pohárköszöntőjét:

Mióta a magyar monarchia fenn áll, a magyar király egyszersmind Magyarországnak a katolikus egyháznak főkegyura.

Tehát egyház és állam bensőbb összeköttetésben voltak, mint Európa más államaiban. És azért valamint egyrészt minden katolikusknál az oltár és trón tisztelete egy benső érzelemben egyesült és a kereszt s kard jelképezték a vallás és haza egyesített védelmét; úgy egybeolvadt lelkében a tisztelet és hódolat azok iránt, kikben mint csúcspontokban az egyháznak s hazának fejeit látta.

És valóban!

Egész multunk bizonyítja, hogy amidőn az egyik előtt meghajoltunk, a másikat nem mulasztottuk el dicsőíteni, hogy midőn egyházunk fejéhez ragaszkodtunk, királyunk iránti hódolatunkat meg nem tagadtuk; hogy midőn vallásunkhoz kötötteknek éreztük magunkat, éppen azért hazánkat kettőztetett szeretettel karoltuk át.

És úgy van ma is.

Azért ma, midőn még az 50 éves áldozásom ünnepeltetésének hatása alatt állok (éljenzés), poharamat emelem azon két magasatos alaknak jólétére, kik ma egyházunk és hazánk sorsát intézik, kérvén a Mindenhatót, hogy tartsa sokáig egyházunk szent fejét *XIII. Leó pápát* (éljenzés). — tartsa nagy királyunkat, nemzetünk nemes és fenséges atyját: *Ferencz József* ő Felségét. Éljenek! (Éljenzés.)

A katonazene rázendített Haydn himnuszát s utánna mindjárt a Magyar himnusz, melyet a közönség egy része énekével kísért és zajosan megéljenzett.

Rövid várakozás után *Szabó* József emelt poharat, ki a következőket mondotta:

Első sorban Főmagasságu és főtisztelendő Bibornok Püspök ur bocsánatot kérek vakmerőségemért, hogy poharamat emelem akkor, midőn az egyház fejéért és a nemzetek fejlődéséért üritete Főmagasságod poharát; nem fogják rossz néven venni, hogy én is azon hatás alatt állván melyet Eminenciád is érez 50 éves áldozásának évfordulója alatt, hogy én is bátorságot veszek poharamat üriteni ugyanakkor nemcsak a magam, hanem úgy hiszem az összes jelenlevők nevébe is kívánom hogy az Ur Isten Eminenciádat áldja és tartsa meg erőben egészségben sokáig. Éljen!

Ebéd közben megeredvén az eső, az eleinte a rezidencia udvarán játszó zenekar felment az ebédlő melletti terembe s ott játszott tovább.

Ebéd végén az egész társaság fekete kávéra átvonult a zöld szalonba, hol szivarszó mellett a legjobb hangulatban a késő délutáni órákig maradt együtt. Az ebéd minden egyes vendég emlékül megkapta a bibornoknak aranymiséje alkalmával elmondott egyházi szónoklatát abban a fényűző pompás nyomdai kiállításban, melyet a „Szent-László nyomda“ annyira remekelt, hogy egy fővárosi nyomdák rangjára emelkedett.

Az „Orsolya“ zárda ünnepe.

Az ünnepek azon sorozatában, — mely nagy nevű, aranymisés bibornok-püspökünk tiszteletére lefolyt, — bizonyára kiváló helyet kell adnunk azon ünnepeknek, melynek vasárnap délután 6 órakor az Orsolya zárdában tanui voltunk.

Valóságos „piece de résistance“ volt ez ama fényes sorozatban.

Hallott a bibornok az ünneplő hét folyamán sok okos, szép, magas szárnyalású, irodalmi becsű üdvözlő-beszédet, tiszteletre méltó,

érdemes és nagy emberek ajkairól. Most pedig üde gyermekajkáról hangzott az üdvözlő szó, a szeretet és hála áradó szövege.

Mint mikor verőfényes időben egy modern botanikus kertben jártunk-keltünk s bő alkalmunk volt gyönyörködni a nagyrahaladt kerítés által remekelt virágfajokban; azután pedig megpihenünk egy árnyas helyen s ott a bokrok alól egy pár kis egyszerű virág küldi felénk kelyhének illatát, megnyugtató kedélyünket, felfrissítve testünket; akként üdülhetett bibornok püspökünk a zárda ünnepén, hol gyermekajkak hirdették neki az elismerést, sok jókívánatot egyszerű, de hitbuzgó, szeretetteljes, zengetes szavakkal.

Hirdették egy szerzetnek tiszta szívű tagjai nevében, a kik csöndes magányban Istennek s a nevelés szent munkájának élnek s boldogok, hogy jötevőjüknek, atyjuknak vallhatják Schlauch püspököt.

Hirdették egy gyermekgeneráció nevében mely rajongó szeretettel fűg a főpásztoron; az anyák nevében, kik maguk is a zárdában növekedvén, most hálakönnnyel szemükben nézik kicsinyeik haladását, mit a bibornok áldozat készségével fejlesztett intézetnek köszönhetnek.

És hirdették sok árva és özvegy nevében, kik a főpásztor jótékonyágát élvezték és élvezik a zárda közvetítésével.

Ennyi nemes érzés keresett és talált méltó kifejezést a vasárnapi ünnepélyen, valóban impozáns módon.

Tudtuk, hogy régen készülnek a zárdában ez ünnepélyre. Láttuk vasárnap reggel, hogy lobogó díszöltött az öreg zárdafal; láttuk, hogy délután mint nyer életet az a különben csendes Apácza utca, mint robognak sorban kocsik, tündérruhás kis lányokat hozva a portá-hoz — de még mindig nem sejtettük, milyen műélvezet vár reánk.

A lépcsőház egész magasságában friss lombokkal feldíszített lépcsőin fölhaladva, csakhamar a zárdaépület új szárnyába jutottunk, mely modern berendezésével hirdeti, hogy jövendőben a magasabb nőnevelés temploma létszen. A pompásan díszített új nagyteremben válogatott, meghívott közönség gyűlt egybe, kíváncsian nézve a világos kék függönyös szinpadra s várva az ünneplő bibornokot.

Jelen voltak:

Hölgyek: özv. br. Gerliczy Félixne, br. Podmaniczky Emma, Schlauch Josefín, Kubiesek Katalin, Echerolles Kruspér Sándorné, Escherolles Kruspér Laura, Pokorny nővérek, Sal Ferenczné, Szántó Josefa, Virányi Gézané és leánya, Nadányi Jenőné, Winkler Josefa, Bozóky Alajosné, Bozóky Béláné és leánya, Buzássy Mariska, özv. Mayer Ágostonné és leányai, Hlatky Endréné, özv. Személy Kálmánné, Réz Mihályné, dr. Grósz Albertné, Sebő Pálné és leánya, Sipos Elza, Busch Dávidné, dr. Schweiger Edéné, Baróthy Sándorné, Géczy Lajosné és leánya, Janky Antalné, özv. Grunwald Henrikné, Bulyovszky Józsefné, özv. Szlafkayné, D u s L á s z l ó n é és leánya, — dr. Frankó Endréné és leánya, Beleznay Antalné, dr. Frankó Endréné és leánya, Deryeiné és leányai, Harmathy Károlyné, Heringh Sándorné, Mezey Vilma, dr. Papp Oszkár, Erkel nővérek, Molnár Imréné, Pekaovits Imréné, Király Ilka, Fássy Lajosné, Zweck Kálmánné, Faust Elekné.

U r a k: Sal Ferencz, Des Echerolles Kruspér Károly, Winterhalter. Zajnay, Palotay, Radnai, Széchenyi kanonokok, Denes János plébános, az udvari papság Fetser Antal titkárral, Kucsovsky, dr. Székely István, dr. Vueskies Gyula theol. tanárok, dr. Némethy lelki-igazgató, Laday, Novotny, Beke prem. tanárok, Bozóky jogakadémiai igazgató, Hoványi Gyula, dr. Hoványi Ferencz, Bozóky v. főmérnök, Sipos Orbán kir. tanfelügyelő, Réz Mihály, dr. Grósz Albert, Sebő Pál, dr. Schweiger Ede ügyvéd, Hlatky Endre, Zweck Kálmán táb. bír., Harmathy tábla titkár, Cseresnyés Albert, dr. Papp

Oszkár, Bulyovszky József, Beleznay Antal, Peiser Károly, Nadányi Jenő, Szokoly Tamás, Tolnay mérnök, Hering Sándor, Rozsly Géza, Nagy Ferencz, táblabíró, Molnár jogak. tanár, Novák mérnök, Faust Elek.

Hat óraker jelent meg az ünnepelt bibornok; a növendékek üdvözlő éneke s az előkelő közönség lelkes éljéne fogadta.

Csakhamar szétnyílt a függöny s láthatóvá lett a színpad hátterében bengáli tűz fénye mellett az első távban: »Szűz Mária neve«. A meglepetés, az elragadtatás halk moraja hallott, aztán vissza fojtott lélekzettel lestük a remek képet és sajnáltuk mikor újra eltakarta szemünk elől a kék függöny.

E kép hátterében látható volt a Mária nevéhez czimzett u-j-a r a d i t e m p l o m i s, fénykép után, hű másolatban. Ebben keresztelték meg a bibornokot, ebben tartotta elsőszent miséjét.

De az előtérben kezdetét vette a szindarab; »Aranyoltár« című verses mű, melyet külön e célra irt Rosty Kálmán hírneves egyházi író gördülő nyelven, szép magyarsággal. És milyen aranyosak voltak azok a kis lányok, a mint a színpadon olyan otthonosan mozogtak; bátran, biztosan s mégis szerényen, alázatosan mondták szerepeiket. Mennyi érzést tudtak kifejezni hangjuk rezgésében.

Szedték, gyűjtötték a leánykák a virágot a bibornok aranyoltárára; koszoruba fonták, felváltva dicsőítették a bibornok érdemeit, emlegették alkotásait. Közben egy öreg kertész, Luca néni a virágokat féltő, aggodalmas, együgyű megjegyzéseivel humort vegyített a darab ünnepélyes, lelkesült hangjába. A kis lányok nem találják elég méltóknak virágaikat az aranyoltárra s ime megjelennek a Valás, Honszeretet, Jótékonyág, Tudomány, Természet, Nevelés tündérei igen szép római jelmezekben megfelelő jelvényekkel ékesítve s koszorukat hoznak. Mindenik eszme nemője dicsőítő beszéd kíséretében teszi le saját himzésű szalaggal díszes koszoruját (főleg a Természet és Nevelés beszéde volt kitűnően előadva). A leányok aztán megtalálják a tündérek koszoruit s lett nagy öröm s az aranyoltár lelkes földszítése.

A kedves szindarab jelenetei közben még 4 előképet mutattak be.

A »Szent László« élő képe balról látható volt Sz. István sirja, egy román stílusú sarcophag, a szent király fekvő alakjával, kezét összekulesolja imára. E sir mellett állott Charitas apáca, aki megmondotta előre, hogy Sz. István sírját csak akkor nyithatják föl, ha Salamon kiszabadul tömlöczéből.

Sz. Jeromoshoz van czimezve a bibornok római temploma (minden bibornoknak van egy temploma Rómában). Annál jobban illik Sz. Jeromos szerepe az ünnep keretébe, mert bibornokunk is, mint a festő által bibor ruházatban festetni szokott nagy egyházatya a nagy hitvédők sorába tartozik.

Utolsó volt egy sikerült előkép Szent Lőrincz vértanu életéből.

El nem mulaszthatjuk még megjegyezni, hogy a szép előadás a legszebb összhangban van a papság ajándéktárgyaival; amennyiben az aranykelyhen lévő email-képek lettek előképekben bemutatva s gyönyörűen megmagyarázva Rosty remek verseivel.

Végül egy leányka fehér csokrot nyújtott át gyönyörűen előadott köszönő beszéd kíséretében az ünnepelt bibornoknak, aki az egész ünnepély alatt könnyezett s a meghatottságtól szólni sem tudott.

Az ünnepély minden részletében kitűnően sikerült. Bámulatot keltettek főleg az előképek. Az elrendezés, a dekoratio művészi volt és korhű. A jelmezek, az egyes szereplők megválasztása s azok pósaí egy nagy színpad igényeit is kielégíthették volna.

Nagy elismerés illeti a zárdanőket, kiknek varázskéze, tündéri izlése és hangyaszorgalma mindazt létre hozta, a mit Palotay László igazgató, Makutz Ernő zárdalelkész s dr. Némethy Gyula művészete kitervezett.

És a 70—80 szereplő növendék szüleit sem szabad felednünk, kik vállvetve igyekeztek gyermekeiket megfelelő díszbe öltöztetni s úgy tesszik, hogy a vasárnapi ünnepélyen nemcsak az Orsolya-zárda szerzetesnői s növendékei ünnepeltek, hanem a nvradi előkelő társadalomnak azon része is, mely ebben az intézetben neveltette s nevelteti gyermekeit. Azon intézetben, mely ismét kitűntette, hogy növendékeit a boldogító hit eszméi közt, távol a világi romlottságtól s a századvégi ferde felfogásoktól, mégis a tudomány s művészet iránt való friss fogékonyságban neveli.

Az ünnepélyt tegnap délelőtt a többi növendékek előtt, délután 6 óraker ismét nagy közönség előtt megismételték.

H. György Ilona.

UJDONSAGOK.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva ma d. u. 3—5-ig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Király ő Felsége az árvaháznak.** A nagyváradi és biharmegyei Nőegylet megteremtője és éltető lelke: b. Gerliczy Félixné elnökő ismét szép összeghez juttatta az árvaházat fáradhatlan buzgalmával. Ugy a miniszternél, mint a legmagasabb körökben is sikerült a Nőegyletre fordítani a figyelmet. Közbenjárására király ő Felsége XIX. jótékonyczélú államsorsjáték jövedelméből 7092 frtot adományozott az »Erzsébet« árvaház céljaira. Ezáltal most már teljesen biztosítva van az árvaház kibővítése.

* **A bibornok válasza a berlini magyar egyesületnek.** Schlauch bibornok a jubileuma alkalmából a berlini magyar egyesület által hozzáintézett üdvözlő felíratra a következő sürgönnyel válaszolt:

A »Berlini magyar egyesület« elnökségének. Krausz Bernát urnak, Berlin.

Az édes magyar hazában előforduló események iránti érdeklődésök annak bizonyosága, hogy a magyar testnek vérkeringése egyletükben, az önk szívében. a külföld által meg nem szakasztott üdeségében működik; ezuttal a hazafias együttérzés megnyilatkozása az én megtiszteltetésemnek, egyletök dísztagjává választással együtt tart. Kétszeres grómmal és halás köszönettel fogadom tehát a megtiszteltetést s az üdvözlő felíratokat és biztosítom az egyletet támogatásomról. Kérem tiszteletteljes köszönetemet a díszelnök ő nagyméltóságával is közölni.

Schlauch biboros.

A táviratot Krausz elnök azoznal átadta az egyesület tiszteletbeli elnökének, Szögyény Máriich László nagykövetnek.

* **Az »Emléklombok« a bibornok asztalán.** »Emléklombok«-nak egy vastag merített papírra nyomott remek chagrínbörkötésű példányát adták át szerkesztőségünk nevében a bibornoknak. Lapunk szerkesztője Dr. Vucskics Gyula és Makucz Ernő, a Szt.-László nyomda igazgatója. Ő Eminenciája kegyesen fogadta a felajánlott díszművet, mely folytonosan emlékeztetni fogja őt aranymiséjének páratlanul fényes ünnepeire. — Nagyon örült rajta, hogy az aranymisén mondott prédikációja teljes szövege szerint benne van a fü-

zetben, mert bár igen sok példányban jelent meg külön kis füzet alakjában a predikáció, már alig van belőle. Az »Emléklombok« kiadását igen jó gondolatnak tartotta a bibornok, ő maga is sokat fog belőle osztogatni rokonai és ismerősei körében.

* **Szemlélyi hír.** Gr. Stubenberg Józsefné leányával együtt nyári tartózkodásra Székelyhidra érkezett.

* **Egy rendjel vizontagságai.** Dr. Nogáll János püspök II. osztályu vaskorona rendjele vasárnap este megérkezett. Feltűnő volt, hogy a rendjel ily hosszú ideig késett, jóllehet azok expedálását az illető miniszterium igen pontosan szokta teljesíteni. A hiba ott történt, hogy a rendjelt magában záró csomagra egy földrajzban bámulatot járatlansággal bíró hivatalnok a következő czímet írta:

Méltóságos

Dr. Nogáll János püspök urnak

Zombor.

Biharmegye.

Zomborban aztán keresték a czimzettet, míg végre Budapestről sürgönnyileg helyes czímmel utnak indították a csomagot, mely végre most megérkezett.

* **Püspökszentelés Győrött.** Az ősz győri püspök: Zalka János dr. öregségére való tekintettel koadjutort kapott maga mellé, Kutrovác Ernő győri székesegyházi kanonok, volt szárazvámi plébános személyében. Az új püspök-helyettest vasárnap szentelték föl marciáni püspöké, consecratio végzése céljából Steiner és Boltzár segédkező püspökök már szombaton d. e. Győrbe érkeztek és itt Zalka püspöknek vendégei.

* **A szentjobbi apát halála.** Latinovits Gábor cz. püspök, kalocsai kanonok szombaton elhunyt. Nagy és díszes közönség adta meg a végső tisztességet vasárnap délelőtt a kerepesi-uti temető halottas házában. A temetésen ott voltak: Darányi Ignác földmívelési miniszter, Teleky József gróf, Andrássy Mihály, Lednický Márton. Latinovics Pál orsz. képviselő, Latinovics János Főrendiházi tag, Vaszilievics kúriai bíró, Vaszilievics János előjáró, Oreczy Dezső és neje, Csávossy Béláné, Balogh Sándor stó. A halottat rövid beszéd kíséretében Bundala János szentelte be. Más egyházi szertartás nem volt. A koporsót délután a temetkezési vállalati vasuton Kalocsára indította s az elhunytat ott nagy pompával fogják örök nyugalomra helyezni.

* **Kinevezés.** A nagyváradi kir. tábla elnöke Nyisztor Sándor végzett joghallgatót díjas joggyakornokká nevezte ki.

* **Az akadémiai közlése.** A M. T. Akadémia f. h. 9-én tartotta közlését, nem nagy számu, de igen előkelő közönség jelenlétében. A díszhelyeken megjelentek: Tisza Kálmán, Szilágyi Dezső, Wlassics, Császka kalocsai érsek, Fehér Ipoly főpát, Fraknoi Vilmos, Széchenyi Béla és Teleki Géza grófok s az akadémikusok. Az ülést Hollán Ernő tábornok nyitotta meg s elsőnek Eötvös olvasott fel Jedlik Ágostonról, aztán felolvasta a főtitkári jelentést s a jelentés után pedig Wolf György olvasta fel értekezését. A honfoglaló magyarok műveltségéről, s az ülés este fényes bankettel végződött.

* **Miniszteri biztos a ker. iskola érettségi vizsgalatain.** Mint hiteles forrásból értesülünk, a nagyváradi felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgalataira ez idén Dr. Solcz Ágoston egyetemi tanárt küldte ki miniszteri biztosként, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium. Propper N. János igazgatót már értesítették is erről. Az osztály vizsgalatok e hó 24-én fognak megkezdődni.

* **Beöthy Laczika temetése.** Tegnap délelőtt 10 óraker helyezték örök nyugalomra az élte hajnalán elhunyt kis Beöthy Laczikát. A temetésen ott volt Nagyvárad és a megye társadalmi előkelőségének színe-java. A megyei tisztviselők testületileg jelentek meg élükön

Szunyogh Péter alispánnal, Nagyváradi város törvényhatósági bizottsági tagjai is csaknem teljes számban jelentek meg, a vidékről több főszolgabíró és szolgabíró jött be, azonkívül ott voltak a bíbornok képviselőiben Fetscher Antal püspöki titkár, Szécheny Jenő apátkanonok, a Gazdasági és Iparbank főbb tisztviselői, dr. Bulyovszky József, Pallay Lajos, Des Echerolles Kruspér Károly és neje, Rádl Ödön, Rácz Mihály, dr. Bozóky Alajos, a Szunyogh, Balázsházy és Beöthy családok, Örley Kálmán, számos megyebizottsági tag stb. A temetési szertartásokat Dencs János ez. kanonok végezte. Azután feltették a kis halott koszorúkkal elhalmozott koporsóját a négy fehér ló által vont üveges gyászhintóra, míg a nagyszámú koszorúkat külön kocsi vitte. Hosszu kocsisor és nagyszámú gyászoló közönség követte a halottas kocsit. Az elhunytat az olasz közsirkertben helyezték örök nyugalomra a Beöthy család sírboltjában. Az igen díszes temetést a Weiszlovits A. és fia féle temetkezési intézet végezte szokott fényvel és pontossággal.

A koszorúk feliratai a következők voltak:

Laczikának — a keresztapa;
Laczikának — Margit és Olga;
Laczikának — báró Gerliczy Félixné;
Laczikának — Szunyogh Péter;
Laczikának — Feri bácsi és Stefi néni;
Laczikának — Remiz ezredes és neje;
Laczikának — Boriska és Pál;
Laczikának — Gyurkovits Kornél és neje;
A kedves kis Laczikának — Stefike;
Laczikának — az Echerolles-család;
Laczikának — a Wertheimstein-család;
Laczikának — Schwarz Bella és Sárka.

* **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szalóki Eleket a »Télapó« és »Selyem Ágnes« szerzőjét a nagyváradi tankerületi kir. főigazgatóságtól a pozsonyi tankerületi kir. főigazgatósághoz magasabb fizetési osztályba nevezte ki. Szalóki új állomását a jövő hét elején foglalja el.

* **Artézi kutatás a Püspök-fürdőben.** Czegléd Sándor, a Szt.-László gyógyfürdő bérletje artézi kutat furat a régi szálloda baloldali kis mellékudvarán, hogy a nyerendő meleg viz nélkülözhetővé tegye azon gépeket, melyek a Lőrincz-fürdő mellett gépházban vannak elhelyezve. Az eddigi furás eredménye és a talajviszonyokból következtetve, rövid idő múlva oda fog érni a furó, hogy valószínűleg a Félix-fürdőhöz hasonló meleg viz fog kibugyogni. A mióta a néhány év előtt furt artézi kut forrását betömtek, az összes fürdők állandóan rendkívül nagy és magas fokú vízzel rendelkeznek. A fürdői élet már megkezdődött s naponként 5—6 új vendég érkezik hosszabb tartózkodásra, míg az alföldi vidékekről jövő földmivelő vendégek száma rohamosan emelkedik. Különösen ünnepnapokon igen pezsgő élet uralkodik, a mennyiben a városból egész csapatok keresik fel a teljes tavaszi pompájában díszlő fürdőt.

* **Nagyváradia az Országos torna versenyen.** Az idén Déván lesznek megtartva az országos torna versenyek, melyen részt vesznek a nagyváradi, kolozsvári, nagyszombati és debreczeni diákok. A torna versenyek június 21-én lesznek megtartva. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter 600 frt segítséget adott a verseny költségeire. A nagyváradi szegénysorsu főgymnasiumi tanulók költségeire a helybeli főgymnasiumi segélyegylet 50 frtot szavazott meg.

* **Aszfalt országutak.** Minthogy a Bihar megyében az aszfalt törmelék burkolatú országutak rendkívül tartósaknak bizonyultak, legközelebb több megyei utat aszfalt burkolattal fognak ellátni.

* **Artézi kut Saapon.** Saáp községe elhatározta, hogy mivel a községi közkut vize ihatatlan s az egészségre káros hatású, az iskolák s a lelkészi lak előtt lévő téren artézi kutat furat, melyhez a furó gépet az államtól

veszi kölcsön, a mostani kutat pedig azonnal betömte. A furást házilag eszközlik s a szükséges anyagokat »Kaun és Heller« budapesti cégtől veszik.

* **Eljegyzés.** Nagyváradi egyik legszebb leányát: Diószeghy Gizella kisasszonyt özv. Stidl Ferenczné kedves unokáját eljegyezte Weinpötlér Gusztáv kereskedő.

* **Kersch Ferencz sikere.** Esztergomban, Kersch Ferencz a volt nagyváradi székesegyházi karmester, ki jelenleg az esztergomi bazilika karmestere, a múlt vasárnap az esztergomi székesegyházban az egyházmegye védő szentjének: szent Adalbertnek ünnepe alkalmával gyönyörű új szerzeményű G. moll Gergely-miséjét adatta elő. A betétek is Kersch alkalmi szerzeményei voltak, melyeket ez ünnepre készített, még pedig Gradualára »Alleluja, confitebuntur«, Offertoriumra pedig »Veritas mea« (Es dur) című. Mint az »Esztergom« írja a Kersch miséje és korrek egyházi iránybn és művészi ihlettel megszerkesztett betétei, a jelenlévő közönségre mély hatást gyakoroltak s kath. közönség nagyon megkedvelte már rövid idő alatt is az új karmestert.

* **Mortara a szöszéken.** Mortara szerzetes a zsidófiából kikeresztelt híres olasz egyházi férfi, akinek budapesti tartózkodásáról már megemlékeztünk, vasárnap d. e. az emberszeretetről és a könyörületességről mondott szentbeszédet a szerviták templomában, francia nyelven. Prédikációjára oly rengeteg közönség jelent meg, hogy fele sem fért be a templomba hanem künn szorongott a szabad ég alatt s az utcai rend főtartására a rendőrségnek kellett kivonulni.

* **Acetylen a zárdában.** A legújabb világítási eszköz: az acetylen mindjobban tért hódít s pompás fényével nem sokára általánosan el fog terjedni. Az Orsolya-zárdában rendezett nagyszabású jébileumi ünnepélyen Etsedy és társa cég rendezte be az acetylen világítást s az nagy világító képességével, pompás fehér színével általános felűnést keltett. Az említett cég elvállal egész berendezéseket.

* **A püspökladány — fűzesgyarmati vasut.** A Püspökladánytól Fűzesgyarmatig tervezett helyi érdekű vonat engedélyezési tárgyalása gróf Korniss Károly eng. dményes kéreime folytán április 24-én tartott meg a kereskedelmi miniszteriumban Mándy Lajos miniszteri tanácsos elnöklete alatt. A tervbe vett vasutvonal, mint már többször jeleztük, mintegy 37 kilométer hosszban a Sárrétet szelne át és megközelítő számítással 50—60,000 katasztrális hold termékeit lenne hivatva a legközelebb uton a fővárosi piacra jutatni, a mi eddig kedvezőtlen közlekedési viszonyok mellett csak nehézséggel és aránytalan magas szállítási költségek mellett volt lehetséges. A tárgyalás folyamán a vonal vezérlése és iránya egyetértőleg megállapítottán, a bizottság a vasut engedélyezését javaslatba hozta. Az építési és üzemberendezési tőke 1,225,000 frtban, kilométerenkint 33,470 frtban állapította meg. Az építési feltételek és az engedélyokirat tervezete megállapítottán, a tervező tartozik az építési terveket az engedélyokirat keltétől számított 4 hónap alatt felterjeszteni, a pályas építését pedig ugyancsak az engedélyokirat keltétől számított 1 1/2 év alatt befejezni, illetve a pályát a közforgalomnak átadni; a biztosíték 60,000 forintban állapított meg.

* **Névmagyarosítás.** Stern Lajos Károly köbökuti lakos vezetéknévét »Sziklay«-ra, Goldstein Simon nagyváradi lakos pedig »Kádár«-ra magyarosította.

* **A szénamázsaló felállítása.** A nagyváradi széna piacon már rég hiányát érzik egy szénamázsalónak. Végre most már annyira haladt a kérdés, hogy a közel jövőben felállíthatják a mázsalót. A pénzügyi szakkbizottság tegnap tárgyalta az ügyet. Rácz Mihály elnöklete alatt jelen voltak: Komlóssy József, Papp János, Dus László, Bordé Ferencz, Ragány János, Hoványi Gyula, Kövér Sándor, Déry János, Darvassy Lajos, Löblé Henrik, Hegedüs Géza. A mázsalási díjszabályzatot elfogadták, azonban elvetették azon javaslatot, hogy a mázsalás mindenkire kötelező.

* **Kitüntetett nagyváradi mű kertész.** Nagyváradi egyik kiváló jónévű és hírneves kertésze: Farkas József ritka szép kitüntetésben részesült, a melyre büszke lehet a nagyváradi ipar. Ez év február, május hónapjában a nizzai nemzetközi kiállításon remek rózsák és szegfű gyűjteményt állított ki, mely az egész Európából összehalmozott virágok közül is kitűnt szépségével. A kiállítás juryja a jeles kertészt nagy díszoklevéllel, nagy arany éremmel és érdemkeresztel tüntette ki. Ugy a díszoklevelet, mint az arany érmet és érdemrendet a kiállítás igazgatósága megküldte Nagyváradi város polgármesteri hivatalának s Rácz Mihály hely, polgármester tegnap nyújtotta át a kiváló műkertésznek. A díszoklevél szövege a következő: République Francaise Exposition-Concours internationale Nice 1897 Industrie Arts-Alimentation Hygiene Le Jury a déceré un Grand Prix avec Medaille d. or. et insigne á M Joseph Farkas á Nagyváradi. Hongrie pour l' ensemble de son Exposition de magnifiques fleurs Le Secrétaire General. Le Président du Jury Bezeadt m. p. Conseiller Municipal de Nice Sronbio m. p. Le Commissaire Général Bumana m. p. Ville de Nice Alpes-Maritimes. Hasonló kitüntetés érte Gáll László cipész és Sz. Kocsis István szabót.

* **Rozzant hid.** V. Marja és B. Félegyháza között lévő uton a Berettyó fellelőti hid teljesen szétkorhadott, mivel pedig a községeknek e hid rendkívül fontos, folyamodványt nyújtottak be a megyéhez, hogy a helyett ideiglenes hidat építhessenek saját költségükön.

* **Műkedvelői előadás.** Szegedy Györgyné sz. Gerliczy Irma bárónő, özv. br. Gerliczy Félixné leányának kezdeményezésére és védnöksége alatt a szombathelyi színházban f. hó 12, 13. és 15-én jótékonycélú műkedvelői előadások lesznek, melynek egyes címéi a következők: 1. Chasse-kroisé (vigjáték), 2. Az egyetlen leány (vigjáték), 3. Gizella, az első magyar királyné és udvarhölgyei himezik a koronázási palástot (életrajz), 4. Cornaro Katalin Velenczében (életrajz), 5. Szent-Czeczília (életrajz), 6. Savaria hölgyei áldoznak Minervának (életrajz). Nagyváradról és nagyváradi ismerőseink közül a következő előkelő műkedvelők vesznek részt az előadásokon, melyekre városunkból is többen mennek Szombathelyre: Szegedy Irma, Szegedy Lina, br. Podmaniczky Emma és Medzidarszky Mariska.

* **Elfogott gyujtogató.** Rózsafalva községben e hó 5-én Hóra Juon kárára történt tüzeset tettesét mint írja tudósítónk a tenkei csendőrség Drimba Tógyer személyében elfogta. A vallatóra fogott tettes hoszas tagadás után végre beismerte, hogy boszúból gyujtotta fel ellensége házáat. A bosszúálló tettest persze átadták a tenkei kir. járásbírósnak.

* **Eltiltott nyomtatványok.** A budapesti büntető kir. törvényszék a folyó évi 31548 szám alatt hozott ítéletével, a Bécsben megjelent »Lustig is Soldatenleben« című szociál demokrata irányu nyomtatványt, — mely a katonai intézmény s a vagyonos osztály ellen izgatást tartalmaz, — az ország területén bárhol található példányainak elkobzását és megsemmisítését rendelte el.

Gyászrovat.

— az utolsó napok halottai. —

A tavasz végén ugyancsak arat a halál, sűrűn szedi áldozatait. Egyszerre négy gyászjelentést vettünk, a melyekben a gyászoló családok elhunyt szeretteik halálát jelentik.

Holnap József nyugalmazott városi tanácsnok, 48-as honvéd főhadnagy tegnap hunyt el, szeretettből környezve.

Szebeny Gyula köztisztviselőben álló székellyhídi plébános testvérének Szebeny Lászlónak kis 6 éves fiacskája hunyt el szintén tegnap.

Juricskay Boldizsár nyug. kir. aljárásbíró vasárnap halt meg.

A grászjelentések a következők:

Hegedüs Gézáne szül. Holnapy Ilona, férje s gyermekeivel és Holnapy Béla az összes rokonok nevében is mély fájdalommal tudatják, hogy a felejtethetetlen jó apa, nagyapa, após és rokon Holnapy József ur, nyugalmazott városi tanácsnok, volt 1848-49-iki honvéd főhadnagy a f. évi május 10-én éjjeli 1 órakor, életének 67-ik, bus özvegyének 2-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban elhunyt. A megboldogult földi maradványai a f. hó 11-én d. u. 5 órakor fognak az Áldás-utcai gyászszéktől a róm. kath. vallás szertartásai szerint történelmi beszentelés után az újvárosi zöldségtetőn lévő családi sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni. Az elhunyt lelki üdvéért pedig az engesztelő szent mise-áldozat a f. hó 12-én d. e. 10 órakor fog a nagyvárad olasz-plebánia templomban az Egek urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai, volt tiszt és bajtársai tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad 1897 május 10-én. Az örök világhosszág fényeskedjék neki!

Özv. Juricskay Boldizsárné, szül. Takács Laura Juricskay Dezső és neje Beöthy Mária, Juricskay Zoltán és neje Szervanszky Ida s gyermekei, Juricskay Ákos, Juricskay Jolán férjezett Szunyogh Zoltánné s gyermekei, Juricskay Vid és neje Baranyi Mária úgy a maguk, mint a többi rokon nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy szeretett jó férje, illetve testvérük, sógoruk s nagypátyjuk Juricskay Boldizsár nyug. kir. aljárásbíró folyó hó 8-án éjjeli életének 39-ik s boldog házassága 9-ik évében hosszas szenvedés után az Urban elhunyt. A drága halott földi maradványai f. hó 10-én délután 3 órakor fognak Miskolcra a halottas házban a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és Örvénde szállítva, ugyanott folyó hó 11-én délután 4 órakor történelmi újolagos beszentelés után a családi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 12-én reggeli 10 órakor fog a Mező-telegdi plebánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni.

Szebeny László és neje Venczák Mária a maguk és gyermekeik Mariska és Irénke, valamint az összes rokonok nevében is fájdalommal, de a jó Isten szent akaratján megnyugodva tudatják forrón szeretett kis fiuknak Laczikának folyó év május hó 10-én, élte 6 éves korában történt gyászos elhunytát. A kedves gyermek hült tetemei f. évi május hó 11-én d. u. 4 órakor fognak a plebánia lakból róm. kath. egyház szertartásai szerint a dísz feltámadás reményében a székellyhídi alsó temetőbe örök nyugalomra tételni. Ártatlan kised, imádkozzál érettünk, hogy mi is tiszta lélekkel költözzünk át az örök életbe.

Szabó Miklós úgy a maga, mint gyermekei Mariska, Boriska, Vilma és Erzsike, édes anyja özv. Karketz Imréné, anyósa özv. Pethő Bálintné, sógornője Szabó Juliánna sógorai Pethő Lajos és F. Kiss István, valamint számos rokonok nevében, fájdalommal tudatják, felejtethetetlen jó neje, édes anyának, gyermek, meny, sógornőnek Szabó Miklósné, szül. Papp Gizellának, f. hó 9-én d. e. fél 11 órakor hosszas szenvedés után életének 40-ik, boldog házasságának 16-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 11-én d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint Halász-utca 584. sz. háztól a várad-olasz közsírkerthé örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1897. május. Áldás és béke lengjen drága porai fölött!

IRODALOM.

Magyar Szalon. »Otthon« képes havi folyóirat. Szerkesztő Hevesy József és Kálnoki Szidor 8 szám, Egy füzet ára 85 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal VI. Seréz-körut 18 szám. Az aranymisének egyik legszebb emléke a magas színvonalon álló folyóiratnak legutolsó száma. Az első lapon kitűnő, tiszta cinkog-

raphiában közli a bibornok arcképét. Szerencsés kézzel választották. Ugyszólván a legjobb legtermészetesebb képe. Ezt az igen rokonszenves hangon irt pontos életrajz követi, melyet több érdekes kép illusztrál. Nagy érdeklődéssel néztük a bibornok édes atyjának s a bibornoknak arcképét, ez utóbbi gyarmatai plebános korából, magyar ruhában. Az ujaradi szülőház, a pápa üdvözlő levele szintén igen sikerült cinkographiákban vannak bemutatva. Eleven ügyes tollal van megírva a második cikk: Schlauch Lőrincz és birodalma. (A székesegyház. A biboros palotájában), melyet két kép illusztrál, a püspökfürdői »Kursalon« s a rezidencia és székesegyház képe a muzeumtól tekintve, ahonnan a két nagy épületet legjobban lehet látni. Lapunk szerkesztőjének érdekes tanulmánya »Schlauch biboros, mint szónok«, a bibornok autografiájával díszítve szintén helyet talált e füzetben, valamint »Nagyvárad apróságok« czímmel egy rövidke csevegés, melyben b. e. Hohenlohe nagyprépostról, Szaniszló püspökről s titkárságjáról Papp Ferenczről érdekes anekdotákat találunk. Ki kell még emelnünk az illusztrációk sorából a Szt. László szobor képét. Hogy költemény is ünnepelje az érdekes füzetben a bibornokot, a róla szóló közleményeket Hetco Valér ódája zárja be.

SPORT.

Megnyitó lövészet.

A polgári lövészegetletnek f. hó 9-én tartott megnyitó »Király-lövészet« kilövetett 1220 lóvcs 768 találkában, 4530 kör- és 168 mozsár-lövcsel.

Szeget lőttek: Janky Antal 51 és Török László szintén 51 fokat.

Négyeseket lőttek: Mezey Mihály 14-et, Török László 8-at, Janky Antal 7-et, Kuncz Gusztáv 6-ot, Des Echerolles Kruspér Sándor és ifj. Tóth Ferencz kettőt-kettőt.

Dijakat nyertek mélylövcsere:

Első díj a lövészkirály jelvény »Lövész Király« czímmel sorshuzás által Török László, az aranydíjat Janky Antal, továbbá Mezey Mihály, Török László, ifj. Tóth Ferencz és Des Echerolles Kruspér Sándor ezüst díjakat nyertek.

Körlovévekre: Az arany díjat Mezey Mihály, ezüst díjakat Török László, Kuncz Gusztáv és Janky Antal nyerték el.

A 13-ik mozsár-lövcsre adott tiszteletdíjat egy ezüst pokált Török László, az utolsó előtti mozsár-lövcsre pedig egy ezüst millenniumi tálcát Kuncz Gusztáv nyerte el.

EGYESÜLETEK.

A dijnok-egyesület közgyűlése.

Az államok és törvényhatóságoknak a legmostohább közegei a dijnokok. Dolgoznak míg bírják a munkát, aztán — ki vannak téve minden segély nélkül előregedve a nyomornak.

»Vezérekre van szükségünk« hangoztatták csak nem régen egy alkalomból Nagyvárad tanács termében. Van benne valami kicsike igazság, de a dijnokok ma már nem egyszerű másoló gépek, hanem a legtöbbször igen fontos teendőikkel vannak megbízva s csekély díjazással arányban éppen nem álló működést fejtenek ki.

A kormány évek óta igéri, hogy segíteni fog a dijnokok helyzetén, de ezeket is a többi be nem váltott ígéretekhez lehet számítani, Pedig ideje volna végre-válahára gondot fordítanának a dijnokokra is, akik intelligens tagjai a társadalomnak.

Látván hogy senkisésem gondol velük, ön-maguk szervezkedtek saját érdekükben, hogy

őreg napjaikra némi összeget s a sors csapásai között segítséget biztosítsanak maguknak.

Az orsz. dijnok segélyegylet és nyugdíjintézet nagyváradi fiókja nemrég alakult meg, de sajnos, a saját jól felfogott érdeküket nem véve figyelembe, nem sorakoznak annyian az üdvös eszme körül, mint azt el lehetne várni Nagyváradon.

Az egyesület vasárnap ünnepet ült. Diszgyűlést tartott Lovassy Andor diszelnök és Darvay Rezső, központi elnök tiszteletére.

Szilassy György elnök a gyűlés elején üdvözölte Darvayt, mint az egyetkezponti elnököt, aki eljött hogy felvilágosítsa buzdítsa a tagokat.

Darvay Rezső köszöni a bizalmat; igéri, hogy mindég arra fog törekedni, hogy a dijnokok minél jobb sorba jussanak.

Ezután egy három tagú küldöttség ment Lovassy Andor diszelnökért, hogy meghívja a közgyűlésbe.

Midőn megérkezett, zajosan megéljenczték, Darvay Rezső üdvözölte meleg szavakkal a diszelnököt, mint nemes érzelmeiről áthatott kiváló férfit. További jóindulatát, támogatását kéri.

Lovassy Andor hosszabb szép beszédben válaszolt. Felemlítette hogy a korrall, a melyben a társadalmi tömörülés örvendően tapasztalható, különösen a jótékony terén. Így tömörült a dijnok egyet is. Erejével, tollal mindég védeni fogja az egyetletet. Ha sorsa olyan körbe vonja, hol többet tehet, megfogja tenni.

Ezután Darvay Rezső köszönetet mondott a diszelnök megjelenéséért. Visszapillantott a dijnokok 25 éves küzdelmére melyet helyzetük javítása végett a negyed század alatt többiben megindítottak. Most már van kilátás, hogy küzdelmünket siker koronázza. Az eddigi sikertelenségnek a dijnokok az okai, mert nem törekedtek komolyan saját érdeküket előmozdítani. Tüzetesen vázolta mind, ami eddig a dijnokok érdekükben történt. Majd fejtegette a dijnok egyetlet célját s a nyújtandó előnyöket. A tagok betegségük esetén heti 5 frtot orvost, gyógyszer, családtagjaik betegség esetén orvost gyógszert, továbbá munkaképtelenség esetén nyugdíjt kapnak. Jelenleg 600 tagja és 16000 frt vagonya van a dijnok egyesületnek. Végül összetartásra hívta fel a kartársakat.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után megtartották a félévi rendes közgyűlést. A szegedi fiók-egylet táviratban üdvözölte az itteni fiók egyetletet.

Ezután a megüresedett állásokat töltötték be. Pénztárnokká Pasali Vikort, ellenőré Bohácsék Vnczét, jegyzővé Fodor Martont, választmányi tagokká Imre Ferenczet és Patzkó Lajost választották meg.

Este kedélyes társasvacsora volt Karger Sándor kitűnő nyári vendéglőjében, melyben számos szellemes tósztan eltertek a diszelnököt, a központi elnököt, helyi elnököt stb.

A »Gazdakör« helyiségének felavatása.

Szép és felemelő mozzanatokban gazdag házi ünnepe volt vasárnap a »Gazdakör«-nek mely ekkor tartotta az egyetlet hivatalos megnyitóját. Városunkban egyedül Velenczén van képviselve nagyobb számban a gazdaosztály, a társadalomnak az az osztálya, mely épen egyszerű erkölcsű és életmódjánál fogva legtöbbször ragaszkodott a régi idők szelleméhez és legkevésbé tudott élni az újabb kor praktikus világfelfogásával és intézményeivel. Most azonban látva a kor áramlatát és az egyesek szövetkezésének nagy erejét, szívesen engedtek a felhívásnak, hogy anyagi és szellemi érdekeinek biztosítása végett egy társas körre tömörüljön és lehetővé tegye buzgalmaival a Gazdakör megalakítását. Az a mesterkéletlen szivből jövő lelkesedés, melylyel egyetletük keresztelje a gazdakörösseregletet, a bizalom és összetartás, mely közöttük észlelhető, valóban azt engedti sejtetni hogy a »Gazdakör«-nek nagy hivatása van és fényes jövője előtt áll.

A minden ízében kitűnően sikerült ünnepély eseteiről kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

A nagy sürgölődés és előkészület, mely a

Velenczén a gárda negyedben vasárnap észlelhető volt, a »Gazdakör«-nek ünnepi díszöltött és fellobogóztott csinos helyisége előre hirdette, hogy e város résznek nagy eseménye lesz.

Minél inkább közeledett az ünnepély kezdete annál sűrűbb tömegben érkezett a közönség annak színhelyére úgy hogy a megnyitás idejére az egylet helyiségei, udvara folyosója mind megtelt ünnepi néppel, sőt az ablakok alatt a járdán is sokan szorongtak az elkészettek közül. A ünnepély délután 5 órakor kezdődött. A városi református dalárda gyönyörű összhanggal elénekelték a himnust. Kiss Elek elnök lépett pódiumra és meleg hangú beszédben vázoltan a gazdaosztály feladatát, teendőit és a kör működésének irányát, mely után az egylet helyiségét ünnepélyesen átadta rendeltetésének.

A közönség falrengető tapssal és éljenzéssel kísérte a nagyhatású megnyitót. Mire a dalárda hangjai újból megcsendültek, hogy néhány ünnepi és népdalnak remek előadásával szórakoztassák a jelenlevőket, kik alig győztek betelni a remek zenei élvezettel, melyért harsányan megéljenztek a derék dalárdistákat, karmesterüknek, Gerencsér László református kántornak pedig köszönetet szavaztak. A műsor következő pontja a *Gazdakör programjának ünnepélyes kifejtése volt*, melyet *Ludvig József* könyvtárnok irt meg a »Gazdakör«-célja és megalakulásának története, czímen vonzó és markáns vonásokban. A *Vári Imre* által fölolvastott beszédet sűrű tetszésnyilvánításokkal fogadták és tüntetőleg éljenztek. Még egy nagyhatású pontja volt az ünnepélynek. *Orbán Róza* kitűnő szavallata s aki *Pósa Lajos* gyönyörű költeményét adta elő a hazáról. A gyűjtőhatású és elragadó közvetlenséggel megírt darabot *Orbán Róza* k. a. szépen, óriási sikerrel szavallta s a kör veyetősége szép csokorban róta le háláját a kisasszony ismételt igénybe vett szives közreműködéséért.

A műsört a dalárda éneke zárta be a »Szózat« magasztos dallamaival. Az elnök pár szóval megköszönte a nagy érdeklődést és kezét vette hosszú asztalok mellett a magyaros áldomás ivás. A kör vezetősége házi gazdai szerepét öltve, nagy kancsókban hordta fel a sört és bort vendégeinek, hogy az egylet helyiségének felavatásakor egyet koccintsanak a »Gazdakör«-egészségére. Felköszöntők mondása és kedélyes diskurzus, pnharak üritése mellett h késő éjjeli órákig együtt maradt az ünnepelő társaság, melynek fiatalabb része jó zene mellett a tánczban kereste fel szórakozását és fáradhatatlanul tánczolt reggelig.

A »Réti népkör« közgyűlése.

A nagyváradi »Réti népkör« egy évi fennállása után f. hó 9-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg első közgyűlését saját helyiségében.

Elnök Gábor János, miután konstatálja, hogy a tagok kellő számban megjelentek, a közgyűlést megnyitja s felkéri Magyar Jentő az évi jelentés felolvasására.

A minden tekintetben kimerítő jelentést a közgyűlés tetszéssel fogadta.

E jelentésből kitűnik, hogy az egyletnek 354 rendes és 11 pártoló tagja van.

Az egyletnek bevétele a múlt évben:

Az alakulás előtt aláírt önkéntes adományokból	238 frt 33 kr.
Tagsági díjakból	512 frt 25 kr.
Játék pénzből	751 frt 46 kr.
Adományokból	68 frt 08 rk.
A bál tiszta jövedelme	35 frt 09 kr.
Összesen:	1605 frt 21 kr.

Kiadás 1605 frt 21 kr.
Igy tehát a kiadás a bevételt teljesen felémésztette.

Ezen kívül van az egyletnek 173 frt 18 kr. adóssága. Ezzel szemben áll 568 frt 75 kr. tagsági díj hátralék követelés. Igy a körnek 395 frt 57 kr. vagyon többlete mutatkozik. Ezek tudomásul vétele után a közgyűlés Plander Sámuel pénztárnoknak és Ujházi Antal alelnöknek a számadási felmentvényt megadja.

Ezután f. évre szóló költségvetést terjeszti elő a választmány, mely szerint 1100 frt bevétel és 800 frt kiadást irányoztak elő.

Ezek után következett az üresedésben

levő tisztviselői és választmányi taghelyek betöltése.

Miután *Plánte Sámuel* eddig viselt pénztárnoki állásáról lemondott, a közgyűlés neki eddigi buzgó odaadásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Helyébe a pénztárnoki állásra *Almosdy Illés* és *Kortsmáros László* urak jelöltettek, kik közül azonban a közgyűlés egyiket sem fogadta el, hanem helyettük *Szücs Sámuel* gyógyszerészt választotta meg közfelkiáltással és rendkívüli nagy lelkesedéssel.

Az üresedésben levő I. jegyzői állásra *Magyary Jenő* eddigi II. jegyzőt választották meg szintén közfelkiáltással és nagy lelkesedéssel ennek helyébe *Balogh Károly* urat szintén közfelkiáltással.

Az üresedésben levő I. gazdai állásra *Vizsolyi László*, eddigi II. gazda, helyébe ifj. *Jankay Mihály* választattak meg közfelkiáltással.

Miután *Gulyás Gyula* könyvtárnok lemondását beadta, helyébe *Szabloszky Gusztáv* választották meg közfelkiáltással.

Szintén közfelkiáltással választották meg az üresedésben levő 3 választmányi tagsági helyre *Horváth Ferencz*, *Plander Sámuel* és *Fröhlich János*.

Elhatározta a közgyűlé, hogy a f. hó 23-án a Karger vendéglőjében saját pénztára javára majális fog rendezni.

Továbbá elhatározta, hogy a »Réten« egy piczulás bankot fog létesíteni; melyre a részvények aláírását már most megkezdi s az év végeig fogja gyűjteni, hogy így a jövő év kezdetén megalakulhasson.

Ezzel a tárgysorozat ki lévén merítve, elnök, miután a tagok megjelenéseért köszönetet mond, fél 1 órakor az ülést berekeszti.

Igazságszolgáltatás.

Ítéletkihirdetés az oláhok elleni tüntetések ügyében. Az oláhok elleni tüntetők bűntényében a kir. táblai felmentő ítélet meghirdetésére a kir. törvényszék a folyó hó 17-ik napját tűzte ki.

Késelő gyermek. Ifj. *Fenesi Lajos* 12 éves gyermek játék közben összeveszett *Sütő Miklóssal*, ki elvette a játékát. *Fenesi* dühében kést rántott elő és életveszélyesen megszúrta *Sütőt*. A törvényszék elé állították, de tekintve fiatal kdrát, a nagyváradi kir. törvényszék tegnap megtartott végtárgyalása alkalmával felmentette a vádlottat, csupán 6 hónapig javító intézetbe küldik a fiatal gonosztevőt.

Elítélt család. *Kozma Tógyer* és *Tót Tógyer*, egy váltót hoztak Nagyváradra leszámítolás végett, még pedig hamis váltót. De nem fogadták el, hanem az aláírás valódiságát kellett volna igazolni. Ők emiatt kimentek Szalontára, hol azonban rajta vesztettek a turpisságon. Erre mindketten megszöktek, hanem *Méhkeréken* sikerült őket eltogni. A törvényszék elé kerültek s a kir. ügyész, a tegnapi végtárgyalás alkalmával család és közokirat hamisítás bűntettében kérte őket bűnösöknek kimondani. A törvényszék, mindkét vádlottat, hat-hat havi fogházra ítélte. Ügyész és a vádlottak az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

Elhalasztott sajtóper. *Viday József* sajtóperében *Pospichl József* ellen, majus hó 19-re tűzték ki korábban a végtárgyalást. A sajtóbíróság értesítette Nagyvárad város polgármesteri hivatalát, hogy a sajtótárgyalást június hó 16-ra halasztották el.

Az orvosságos üveg. *Szücs Zsuzsanna* és *Tölcser Sándorné* bejöttek Nagyváradra, *Német Sándor*hoz orvosságért. Az egyik a díznájának, a másik meg a gyermekének kért gyógyszert s mindkét üveget *Tölcser Sándorné* vitte haza s otthon elcserélték az üveget. *Szücs Zsuzsanna* gyermeke később nagyon rosszul lett és meghalt s mint kiderült a mérges orvosság okozta halálát. A törvényszék elé került a dolog, mely a tegnapi megtartott végtárgyalás alkalmával *Tölcser János*-né egy havi, *Szücs Zsuzsannát* 8 napi fogházra ítélte.

SZINHÁZ ES MŰVESZET.

Stomfay család.

Az első drámai este tegnap volt a színházban. — Megis látszott. Nem az előadáson, hanem a nézőtéren, amely a földszinten csak úgy kongott az ürességtől. Hiába! Szeretjük hangoztatni, hogy művelt, műértő közönség vagyunk és mégis a Csiky féle remekek — nem vonzanak bennünket. No de mindegy, az kevés számú közönség azért jól mulatott és nevetett az előadáson, mikor az anya után síró leány, *Margit (P. Szé p O l g a)* fájalmában zokogott, vergődött és mikor lemondott szerelméről, rangjáról s vonaglott.

Igazán bosszantó volt, hogy a darab remek helyeit, melyek a szívhez szóllottak, szívből fakadtak — a közönség megnevette. Pedig a szereplők nagyon jól játszottak.

Szinte csudálatos, hogy a közönségtől reájuk nem ragadt a nevető jó kedv.

Igazán még Csiky így megbántva nem volt soha.

De hát én Istenem mit beszélek én?!

Hiszen modern korunkban csak az érzékeny szívű karzatnak nem szégyen az, ha a megható jelenetet lélekzet visszatartva nézi, hallgatja, ha a méltatlanul szenvedőért remeg, — ha sir . . .

Ami az előadást illeti az kitűnő, gördülékeny volt, egészen méltó a színműhöz. Ahogy *P. Szé p O l g a (Margit) B a l l a Kálmán (Vilmos) K e s z t l e r (Ákos)* játszottak, az felülmúlta legnagyobb várakozásainkat is.

A szó szoros értelmében művészi alakítást produkáltak.

P. Szé p O l g a bájos megjelenésű, ritka édes hangú naiva, aki igazi rezgésbe tudja hozni a szívet, a gyermek üde, ártatlan pajzanságával s a mellett a drámai részt is ügy játsza, hogy magával ragadja a nézőt, elfeledheti, hogy színházban vagyunk. Az este ugy tárta elénk az édes anyját forrón, igazán szerető leányt, úgy játszotta meg annak az anyja után való sóvárgását, hogy annál már jobban játszani nem lehetett. Midőn pedig pajzán gyermeki kedvében csapongott oly édes aranyos volt, mint amilyen anygalinak, ártatlannak a poéta festi a legszebb ideált. Az esteli sikeréhez őszintén gratulálunk.

B a l l a Kálmán nagyon rutinirt és kiváló alakító képességű színész. Az ő »*Ágnes*«-e egy minden ízében eredeti alkotás volt.

K e s z t l e r is kivette a részét az erkölcsi sikerből, mert az első felvonásban, midőn a büszkeségének atyai szeretetével való küzködését adta elő — amely minden tekintetben megható és magasztos volt, — midőn még a darab iránt, egy kis érdeklődést mutatott a közönség, zajos tapsokat kapott.

T o l n a i n é, B á c s n é, T o m p a a szokoti jók voltak.

B á c s is nagyon eredeti »jó rokon« volt s a különben nem hálás szerepet igen jól játszotta meg.

H e g y e s i mint mostanában szokott egy kissé többet mókázott, mint szerepe kívánta volna, de azért nem rontotta az összjáték hatását.

Az első felvonásbeli díszletek ellen azonban kifogásunk van, — mert azok oly kopottak voltak, hogy azokon a festéket csak képzelní lehetett, de látni nem.

K . . . R . . .

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután délután félhelyárrakkal a Csókon szerzett völegény került színre. — Este a Gyimesi vadvirágot ismételték meg, a czímszerepben *Székely Irénnel*. Ámon *Margit* betegsége folytán a szerepet *Rontai Boriska* vette át. Az előadás telt ház előtt folyt le s *Székely Irén, Pintér Imre, Tompa Kálmán, Kövessy* és *Rontai* jeleneteit többször zajosan megtapsolták.

P. Adorján Berta első fellépése. A jövő héten lép fel először *P. Adorján Berta*, kit már a tavalyi vendégfellépétei után előnyösen ismer a közönség. Első fellépéte *Echegaray* *Marianne* című dramájában, továbbá *Szalóki Elek Selyem Ágnesében*. Azt hisszük, a közönség

örömmel vesz tudomást e hirről, mely szín-társulatunknak egy erős oszloppal való szaporodását tudatja.

REGENY-OSARNOK.

P R A D A.

Fordította K. G.

22.

De mindezt lemondjon? Visszatérjen régi állapotába, vagy közönségesebb nevelőnő helyét vállaljon el? Nem! Inkább megkísérli a lehetetlent.

Hirtelen az jutott eszébe, talán jó volna ha Vilmos segítségét elfogadná, ki tudja, nem tehetné-e az neki a legjobb szolgálatot?

Büszkén vetette hátra fejét. Az ördögös teljesen kiismerte őt, ismeri hiúságát nem fogja segíteni, ellenben okoskodásával meg fogja nehezíteni munkáját. Meg akarja kísértetni magában, hátha nem olyan nehéz.

Hallotta, a férfi mint csókolta gyermekét, zokogást, hangos beszédet, ki nyitotta az ajtót, az atya és lánya belépett.

Erősen átkarolták egymást.

VII.

Az apa ismét vig volt s így kezdte a tárgyalást.

— Megkötöttük a békét, Daisy megígérte hogy soha sem lesz többé olyan nevelőnő, és nagyon örül, hogy a kisasszony lesz olyan jó magára vállalja a nevelést.

— Igaz ez Daisy? kérde Leonora komolyan.

A gyermek lesütötte szemét, nehezen tudta ezt is kimondani.

— Apa mondja . . .

— Nos igen apa mondja, hogy magácska most engedelmesebb, illedelmesebb akar lenni, de ha majd apa elmegy Indiába s a kisasszonnyal marad magában.

Nagyot sikoltva ölelte át atyját.

— Nem, Daisy apával megy Indiába.

— Pfüj Daisy! — Kezdé Leonora a nevelést — Ezt Daisy nem mondhatja.

Apának sok ügye van oda át, és ha apa vissza jó, nagyon boldog lesz, ha Daisy nagy lesz, okos leány lesz. Én társalogni fogok Daisyval, együtt megyünk sétálni felkeressük a szép boltokat.

— Tanulunk is.

Leonora intett az atyának, hogy ne szóljon. A lányka fél füllel hallgatta.

Barátnők leszünk, nemde, Daisy? Voltak már neked barátnődök? kérde miközben magához vonta a gyermeket.

A lányka türe a beszélgetést s fejét rázta. Leonora a kék foltokat nézegette karján homlokán a karczolásokat s a gyermek feje felett szemrehányó pillantásokat vetett annak atyjára, ki szégyenkezve sütyölte le szemét.

— A kisasszony nem fog verni? kérde — az csak apának szabad.

— Nem! nem foglak bántani, de Daisynak sem szabad ám az apával olyan rosszul banni, hátha beteg lenne bele s hirtelen meghalna.

Dunolly ur savanyu arcot vágott s ez a kilátás nem igen kellemesen érintette, a gyermek azonban figyelmesebb lett. Soha senki sem beszélt még így vele, az indiai nagy néne s az apja is vagy kényeztettek, vagy megverték, mintha csak új nyelvet hallott volna.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK

Erzsébet királyné Kiszingenben.

Bécs májns. 10. (Saját tudósítónk táv.) Erzsébet királyné ma különvonaton Kiszingenbe utazott. A királyné kit ő Felsője kísért ki a pályaudvarra rendszeres gyógykezelés végett utazott a fürdőbe.

Bánffy és a kvóta.

Budapest, máj, 10. (Saját tudós táv.) Hir szerint Bánffy hajlandó két százalékkal felemelni a kvótát. A királynak az az óhaja, hogy e kérdés minél békésebben oldassék meg.

Ezüst lakadalom.

Budapest, máj 10. (Saját tudós trviraja.) Lányi Géza ezüst lakadalmá nagy fénytel ment végbe a józsefvárosi templomban, az esketést Kanovics plébános végezte.

Egy római herceg temetése.

Fiume, május 10. (Saj. tudósítónk táv.) Westmeathi Nugent Arthur gróf, római herceg, kamarás, nyugdíjazott ezredes hült teteit nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Perczel Mór beteg.

Budapest, máj, 10. (saját tudós táv, Mint tudósítónk távirja a szabadságharcunk egy dicső résztvevője: Perczel Mór tábornok beteg.

Eszterházy temetése.

Budapest, máj, 10. (Saját tud távirata.) Eszterházy Miklós gróft ma temették el nagy ünepségek közt. A temetésen Mohl Antal celebrált fényes segédlettel. Az arisztokracziából a többek közt Zichy Nándor is jelen volt.

Schmidt Jenő sajtópere.

Budapest, máj, 10. (Saj. tud. táv.) Schmidt Jenő dr. az »Anarchia kivihetősége« című esikkért ma állott az esküdtsek előtt, mely azonban őt 10, 2 ellenében felmentette.

Gyufaadó.

Budapest, máj, 10. (saját tud távirata.) A gyufaadót úgy akarják behozni, hogy a dobozokra bélyeget ragasztanak s így az ára 2 kr. lesz.

Czirkusz égés.

Páris, május 10. (Saj. tudósítónk távirata.) A Modier-féle nagy czirkusz ma tüzvész által elpusztult. A tűznél egy rendőrügynök és egy tűzoltó szerencsétlenül járt. A czirkuszban szintén egy jótékony czélú előadásnak kellett volna tartatni, mely Casimir Perier elnöke alatt állott és a bazar szerencsétlenség miatt elhalasztódott. Hirsch báró özvegye férje halála napjának emlékére 937.438 frankot adományozott a jótékonyági bazárnak. Azalgoni hercegnő temetése Párisban pénteken, e Dreusben szombaton lesz.

A görög-török háború.

Ha hitelt lehelne adni a békehireknek a csatazaj nemsokára elcsendesül a harczerén. Eddig nincs megerősítve, hogy a görögök a nagy hatalmak közvetítését kérték volna, csupán a krétai görög csapatok haza szállításánál szorultak rá a tengernagyok jóindulatára.

A harcztérről a legutóbbi táviratok úgy hangzanak, hogy a görög sereg harcra készen várja a törökök támadását. De azért lehet, hogy a békekötés ideje már nem messze van, mert Domokos az utolsó pozíció és ennek elestével szabad lesz az út a törökök előtt Athén felé.

Legújabb hireink a következők:

A görög csapatok visszahívása Krétából.

Athén, május 10. (Saját tud. távirata.) A kormány megkereste a hatalmakat, hogy a Krétánál állomásozó tengernagyokat utasítsák, hogy engedjék meg a szigetről visszahívott görög csapatoknak a görög hadihajókra való szállítását. A csapatok visszahívásának okául a kormány azt mondja, hogy Thesszália sürgős

védelme kívánja azt. Smolenszky tábornok újabb támadásra vár Purply mellett. A törökök a görög ezentrum felé kémszemlélet intéznek. A görögök harczrakészen állanak Domokos mellett. Zsófia trónörökösne Berlinbe utazásának híret megezőfolják. A külügyminiszter úgy nyilatkozik, hogy az eselleges béketárgyalásoknál nagy nehézségek fognak felmerülni.

Hírek Domokosból.

Athén, máj, 10. (Saját tudósítónk távirata.) A 10,600 főt számláló görög sereg megszállva tartja a Domokos melletti pozíciókat. A katonák a város körüli helyiségekben táboroznak. Nagyobb dolog eddig nem történt.

Athén, május 10. (Saját tud. távirata.) A török előőrsök Skimucziig nyomultak előre. Hatalmas török hadoszlopok közelednek Phazalus felől. A Domokos-halmrosi vonalon összeköttetés várható, a törökök és a Smolenszkydandár már szemben állanak egymással.

Volo kiürítése.

Athén, május 10. (Saját tud. táv. Volot mult éjjel kiürítette a lakoság. A francia, angol és olasz konzulok matrőzcsapatok kíséretében a törökök elébe mentek a velesztinói úton Számos görög jármű felvette a Smolenszky dandár ide menekült csapatait. A sereg élelmezési helyüill Styliis kikötő jelölhetett ki Lámia mellett. Azl beszélük, hogy a béketárgyalások folyamadban vannak

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Bérlet 8-ik szám.

Bérlet 8-ik szám.

Páros.

Páros.

Nagyvárad, 1897. évi május 11-én, az arad-nagyvárad szintársulat által:

R I P - R I P.

Regényes operette 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Derrick, polgármester	— — — —	Kövessy Albert.
Adrier, fia	— — — —	Czakó Miczike.
Rip-rip szabadvadász	— — — —	Pintér Imre.
Lisbeth, neje	— — — —	Székely Irén.
Alice, leányuk	— — — —	Klei Margit.
Van der bilt, fiatal orvos	— — — —	Hegyessi Gyula.
Nick, fogadós	— — — —	Pesti Kálmán.
Katrinz, huga	— — — —	Szláma Vilma.
Charlotte, szolgáló	— — — —	Tolnainé.
Richardson, hadnagy	— — — —	Bérczy.

Kezdeté fél 8, vége 10 óraker.

KÖZGAZDASÁG.

A kamara teljes ülése. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara, a folyó 1897 évi május hó 12-én délután fél 3 óraker saját helyiségében teljes ülést tart, melyre a czímet ezennel van szerencsém meghívni Nagyvárad, 1897, május hó 5-én Janky József elnök.

A selyem tenyésztés második éve a mult hét végén vette kezdetét. Péntek délután az alföldi vonattal érkezett meg Lessről az országos hivatal küldötte, magával hozva a már előjegyzett 400 gramm petét. A délvídeken már folyamatban van a tenyésztés. De Nagyváradon, az iskola szolgálván beváltó helyiségül, a tantermek csak június 20 után foglalhatók el. Egy kimutatást küldött az országos hivatal, a helybeli hivatalhoz. Ebből kitünik az, hogy 1896 nyarán. Temes megye lakói 168.665 forintot; Torontál megye lakói 225.919 forintot kaptak a termelt selyemgubóért, pedig ott is csak 90 krajczárjával fizették az első osztályu selyemgubó kilóját, melynek ára a jelen évre már egy forintban van megállapítva. — A helybeli városligeten csütörtök reggel kezdtek meg az ideküldött öt liter eperfa mag csiráztatását. Három napig ázik a mag a vízben. Azután vászon zacskókba rakva, vékony földréteg alatt csiráztatják, minden nap megforgatva. Ha a csira kipattant homokkal vegyítve elvetik. Az itt termelt magot (gyűjtötte Paksí Gusztáv tanuló) szintén elvetik s miután

egy liter magból 250—260 ezer fáska kél: egy és félmilió epercsemete nő fel a Ligeten, csupán a jelen évi vetésből. És miután minden éven 4—6 liter magot óhajt vetni Rátkay József 5—10 év alatt eperfával el lesz látva az egész Biharmegye.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. május. 10-én.

Magyar aranyáradék 4%	122.—
Magyar koronajáradék	99.90
Magyar vasúti kölesön aranyban 4 1/2%	122.50
Magyar vasúti kölesön ezüstben 2 1/2%	101.—

Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.75
Halméri jog megváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.75
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	154.—
Tiszasabályozási és szegedi sorsjegy kölcson	138.50
Oszták járadék papírban	101.50
Oszták járadék ezüstben	101.50
Oszták járadék aranyban	122.50
Oszták korona járadék	101.25
1860. oszták államsorsjegyek	143.—
Oszták magyar bankrészvény	953.—
Magyar hitelbank részvény	401.—
Oszták hitelintézeti részvény	361.25
Oszták-magyar államvasúti részvény	352.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	951.—
Német birodalmi márka	58.60
London vista	119.50
Páris vistaar	47.62
20 márkásany	11.72

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetmény.

A magyar kir. szab. Osztálysorsjáték sorsjegyeinek megvételére már most **előjegyzéseket** díjtalanul elfogad a **Biharmegyei takarékpénztár.**

A kinek jó czipőre

van szüksége, nem mulaszthatja el felkeresni a

GÁLL LASZLÓ újonnan átalakított czipő-áruházát.

hol mindenkor a legújabb divatu legnagyobbbrészt

saját készítményü czipők és eszímák legelegánsabb kivitelben és olcsó árakon kapható.

Egyben tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy mivel én kizárólagosan czipő-készítéssel és eladással foglalkozom, alkalma nyílik a n. é. közönségnek mellözve a gyári munkát, saját készítményü tartós czipőket vásárolni.

Megrendelések pontosan saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

GÁLL LASZLÓ.

113 10-10

Új Butortelep!!

PORJESZ HERMAN

bútor gyári raktára

Nagyváradon, Zöldfa-utca 34. szám.

Elegáns asztalos és saját műhelyemben készült kárpitos-butorok

Háló-, ebédlő-, uri- szoba-, és szalon-berendezések igen nagy választékban

minden modern izlésben, u. m. angol-, góth-, mór-, ó-német és francia renaissance, baroque, roccoco és empire-stylben.

Hajlított fa-, vas- és rézbutorok, függönyök, szőnyegek, képek s díszítési tárgyak igen jutányos árban.

Pontos kiszolgálás!

Couláns eljárás!

88-11-20

Kivánatra rajzok és költségvetések.

Vas és rézbutorok óriási választékban gyári árak mellett.

Teljes lakás kávéház-, szálloda- és fürdő berendezések.

Salon garniturák 55 forinttól feljebb

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy *Kossuth-utczán* (Biharmegyei takarékpénztárral szemben) a mai modern kornak megfelelő

98-12-20

BUTOR ÜZLETET TÓTH és TONK

ezég alatt nyitottunk, hol mindennemü száraz anyagból készült

fa, kárpitos, vas, valamint konyha-butorokat

raktáron tartunk. — Asztalos és kárpitos-műhelyünket melyet saját felügyeletünk alatt vezetünk, ajánljuk a n. é. közönség becses figyelmébe. — Nagy raktárt tartunk mindenféle butorokból; továbbá *szállodai, vendéglői, kávéházi* berendezéseket a legolcsóbb árban szállítunk és pontosan fogantositunk — Javításokat és csomagolást elvállalunk a legolcsóbb árban.

Becsés megrendelését kérve, kérjük raktárunkat megtekinteni, s maradunk kiváló tisztelettel:

TÓTH JÓZSEF,
asztalos.

Két tanuló felvétetik.

TONK EMIL,
kárpitos.

Diványok legjobb kivitelben 15 forinttól feljebb

Lőszőr matracok 14 firtól feljebb

Afrik matracok 5 forinttól feljebb